

Nivelul de învățământ: ÎNVĂȚĂMÂNT SPECIAL

Numele autorilor:

- profesor de sprijin/itinerant, **ILIE IRINA ANNE MARIE**
- profesor de sprijin/itinerant, **STOICA MAGDALENA MARIANA**

Denumirea resursei: PROGRAMĂ PENTRU CURS OPȚIONAL - “O CĂLĂTORIE DE POVESTE PRIN EUROPA”

“O CĂLĂTORIE DE POVESTE PRIN EUROPA”

PROGRAMĂ PENTRU CURS OPȚIONAL

(propusă ca urmare a participării în cadrul mobilității Erasmus+, la cursu *Learning through Art: Technology, Music and Drama*)

DISCIPLINA : ABILITĂȚI DE COMUNICARE

TIPUL: Opțional ca nouă disciplină/nou domeniu de studiu

Clasa: a V-a – a X-a

An școlar: 2023-2024

NOTĂ DE PREZENTARE

Pentru a forma cetățeni europeni, capabili să se integreze cu succes în societate, școala conștientizează importanța consolidării capacității elevilor de a comunica prin diferite mijloace, de a adopta o mentalitate deschisă și curioasă. Totodată, școala are rolul de a educa tânăra generație în spiritul respectării diferențelor de cultură, etnică sau națională, promovând respectul față de toleranță, înțelegere, egalitate, indiferent de spațiul geografic, etnic, religios, în care conviețuiesc.

Un bun prilej pentru realizarea acestui obiectiv este ora de lectură, care oferă posibilitatea realizării unei călătorii virtuale prin folclorul unor popoare europene.

Literatura pentru copii își găsește un larg auditoriu în rândul elevilor cu CES tocmai pentru că apelează la afectivitatea lor, aceasta contribuie la cunoașterea prin intermediul imaginii artistice a lumii înconjurătoare, a tradițiilor și obiceiurilor diferitelor popoare europene, la lărgirea sferei de reprezentări despre diferite țări și popoare, dar și la formarea unei atitudini corespunzătoare.

Îmi propun ca în anul școlar următor să abordez teme care vizează formarea abilităților de comunicare prin intermediul poveștilor europene, prin care elevii explorează, extrapolează, formulează interpretări personale, prin raportări la propria sensibilitate, experiență de viață și de lectură.

În realizarea acestui opțional, am proiectat activități care să răspundă la cerințe precum:

- ce texte sunt potrivite, atractive și semnificative pentru clasa mea,
- cum formăm competențele de comunicare, respectiv înțelegerea, utilizarea, evaluarea textelor, reflecția asupra lor și interacțiunea cu ele, pentru dezvoltarea personală și participarea activă la viața societății și
- cum îi motivăm pe copii să citească.

De asemenea, urmăresc să-i încurajez în exprimarea proprie referitoare la textele citite, în transpunerea/ identificarea cu personajele, în reprezentarea unor secvențe din textele audiate prin intermediul artelor (desen, pictură, teatru).

Curriculum la decizia școlii *O călătorie de poveste prin Europa* este un opțional ca nouă disciplină/nou domeniu de studiu, se predă la clasele a V-a – a X-a, cu o alocare de o oră pe săptămână. Programa răspunde nevoilor elevilor cu dizabilități pentru că apropierea de carte trebuie să devină o deprindere zilnică, iar plăcerea de a asculta și a citi povești, o necesitate. Astfel, e necesar ca școala să se implice activ în apropierea elevului de carte. Lectura îi aduce acestuia informații, modele, îl încarcă cu emoții și sentimente. Elevul poate să-și exprime liber părerea, să ia atitudine, să stabilească legături interdisciplinare, să stimuleze competențe creatoare.

Încă din primii ani de școală, elevii trebuie stimulați să gândească, să accepte diversitatea culturală și multitudinea de idei și păreri, să-și dezvolte încrederea în forțele proprii și să înțeleagă valoarea propriilor păreri.

Programa identifică un set relevant de competențe specifice pentru elevi cu CES, oferind activități de învățare, conținuturi și sugestii metodologice utile pentru realizarea profilului de formare al absolventului claselelor a V-a – a X-a, conform descriptorilor competențelor în limba română.

Din perspectiva modelului de proiectare curriculară, programa de față respectă modelul curricular pentru ciclul gimnazial fiind structurată astfel: notă de prezentare, competențe specifice cu exemple de activități de învățare asociate, conținuturi și sugestii metodologice.

COMPETENȚE GENERALE

1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral
2. Receptarea unui mesaj literar și exprimarea acestuia prin limbajul artelor
3. Dezvoltarea capacității imaginative și creative
4. Dezvoltarea motivației și a interesului pentru lectură

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

<p>1.1. <i>Sesizarea semnificației globale a mesajului oral din textul literar</i></p> <ul style="list-style-type: none">- formularea de răspunsuri la întrebări despre conținutul unui text audiat;- stabilirea succesiunii întâmplărilor și a momentului cel mai captivant;- realizarea unui desen pentru a indica despre ce este vorba în mesaj;
<p>1.2. <i>Desprinderea semnificației globale a mesajului literar din lecturarea imaginilor</i></p> <ul style="list-style-type: none">- lectură după una sau mai multe ilustrații;- exerciții de formulare de propoziții;- formularea de răspunsuri scurte, evidențiind semnificația globală a mesajului literar;
<p>1.3. <i>Identificarea trăsăturilor unui personaj din textele literare audiate</i></p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de identificare a personajelor;- exerciții de enumerare și de comparare a trăsăturilor personajelor principale;- jocuri de rol;- jocuri de simulare
<p>1.4. <i>Manifestarea curiozității față de receptarea semnificației mesajelor orale</i></p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de ascultare activă a interlocutorului;- vizionarea unor filme după poveștile europene;- audierea unor povești citite sau înregistrate;

2. Receptarea unui mesaj literar și exprimarea acestuia prin limbajul artelor

<p>2.1. <i>Redarea conținutului textului într-o formulare proprie, care să cuprindă momentele semnificative</i></p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de povestire a întâmplărilor din text;- redarea conținutului textului prin intermediul desenului,- exerciții de povestire după o lista de întrebări;- punerea în corespondență a imaginilor cu mesajele orale indicate.
<p>2.2. <i>Exprimarea de idei, trăiri personale prin intermediul limbajului artelor</i></p> <ul style="list-style-type: none">- exprimarea răspunsului la anumite întrebări cu ajutorul desenului sau prin simboluri;- confecționarea unei mini-cărți cu imagini din poveștile audiate;- crearea de povestiri în grup, spuse și ilustrate de copii;- realizarea de scurte dramatizări (fragmente din povești);- realizarea unui spectacol de teatru cu marionete.
<p>2.3. <i>Manifestarea inițiativei în comunicare față de situații prezentate în textul literar</i></p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de interpretare a textului literar, exprimând propriile păreri, idei, sentimente;- discuții și dezbateri în grup.

3. Dezvoltarea capacității imaginative și creative

<p>3.1. <i>Imaginarea unor întâmplări și fapte prezentate în textele literare</i></p> <ul style="list-style-type: none">- realizarea unor dialoguri improvizate pe teme legate de textul literar;- jocuri de mimă;- interpretarea unui rol în mai multe variante.
<p>3.2. <i>Exprimarea trăirilor interioare ale personajelor din textul literar</i></p> <ul style="list-style-type: none">- jocuri de rol;

- jocuri de simulare;- interpretarea unui rol în mai multe variante;- audierea unei povești, însoțită de răsfoirea cărții ce conține textul și observarea imaginilor

<p><i>3.3. Crearea de mesaje și compoziții artistice</i></p>
--

- exerciții de completare sau modificare a secvențelor textului;- exerciții de alcătuire a unor compoziții după model sau libere.

4. Dezvoltarea motivației și a interesului pentru lectură

<p><i>4.1. Manifestarea interesului pentru lectura unor texte literare ce aparțin unor culturi diferite</i></p>

- audierea unor povești citite, înregistrate sau povestite de adulți;- exerciții de organizare a unei biblioteci a clasei.

<p><i>4.2. Formarea deprinderilor și atitudinilor pozitive față de actul lecturii</i></p>

- conversații scurte în grup, pe baza unui text audiat sau a unei imagini- crearea de povești imaginare pornind de la idei sau imagini create de copii

<p><i>4.3. Valorificarea în activitatea cotidiană a informațiilor dobândite din texte literare</i></p>
--

- exerciții de comparare a unor întâmplări din textele citite, cu situații din viața cotidiană;- exerciții de folosire a unor proverbe și zicători.

<p><i>4.4. Manifestarea curiozității față de mesajele literare transmise prin limbaj artelor</i></p>
--

- exerciții de exemplificare a creațiilor literare cu tematica asemănătoare textului studiat;-vizionarea de fragmente din filme de desene animate, cu caracter educativ.- vizionarea de spectacole de teatru și teatru de păpuși, adecvate vârstei.

CONȚINUTURI

DOMENII DE CONȚINUT	TEME
BASME ȘI POVEȘTI DIN CULTURA EUROPEANĂ ROMÂNIA	<ul style="list-style-type: none"> • Povestea unui om leneș de Ion Creangă • Amintiri din copilărie de Ion Creanga • Sarea în bucate de Petre Ispirescu • Păcală de Ion Creangă
BASME ȘI POVEȘTI DIN CULTURA EUROPEANĂ FRANȚA	<ul style="list-style-type: none"> • Zânele - poveste de Charles Perrault • Frumoasa și bestia – basm francezesc • Motanul încălțat - - poveste de Charles Perrault
BASME ȘI POVEȘTI DIN CULTURA EUROPEANĂ GERMANIA	<ul style="list-style-type: none"> • Muzicanții din Bremen - Frații Grimm • Hansel și Gretel - Frații Grimm • Croitorașul cel isteț - Frații Grimm
BASME ȘI POVEȘTI DIN CULTURA EUROPEANĂ ITALIA	<ul style="list-style-type: none"> • Fiica Soarelui • Copilul din sac • Vițelușul cu coarne din aur
BASME ȘI POVEȘTI DIN CULTURA EUROPEANĂ SPANIA	<ul style="list-style-type: none"> • Șoricica îngâmfată • Iepurele și broasca râioasă • Mâneca cea galbenă • Pasărea și inelul
BASME ȘI POVEȘTI DIN CULTURA EUROPEANĂ TURCIA – POVEȘTI ARABE	<ul style="list-style-type: none"> • Povestea lui Sindbad-Marinarul • Povestea lui Aladin și a lămpii fermecate • Povestea lui Ali Baba și a celor patruzeci de hoți • Prințesa care nu vorbea niciodată

SUGESTII METODOLOGICE

Strategii didactice

Această etapă de școlaritate reprezintă un moment important pentru stimularea flexibilității gândirii, toleranței între oamenii din diferite culturi, precum și a creativității elevului.

În acest sens, cadrul didactic va insista pe trezirea interesului copilului pentru această disciplină opțională și pe dezvoltarea încrederii în sine. Astfel, jocul didactic va predomina, asigurând contextul pentru participarea activă, individuală și în grup, care să permită exprimarea liberă a propriilor idei și sentimente. De asemenea, accentul se va pune pe spontaneitatea și creativitatea răspunsurilor și nu pe rigurozitatea științifică a acestora .

Activitatea didactică se va desfășura într-o interacțiune permanentă cu copiii, astfel încât să răspundă intereselor acestora. Copiii vor fi stimulați să întrebe, să intervină, să aibă inițiativă, să exprime idei și sentimente despre ceea ce învață.

Dintre metodele și procedeele folosite se pot enumera: Văd/Cred că/Mă întreb, brainstorming, ciorchine, Știu/Vreau să știu/ Am învățat, ADL(activitate dirijată de lectură), organizatori grafici(diagrama Venn, diagrama T, harta textului, harta conceptuală, harta mentală, harta spațiului imaginar, rețeaua personajelor etc.), jocul de rol-dramatizarea, predarea reciprocă, etc.

Evaluarea reprezintă o componentă importantă a procesului de învățământ. Se vor folosi, cu prioritate, metode moderne de evaluare precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini în contexte firești, adaptate vârstei.

Modalități de evaluare

- a)probe orale(convorbiri, povestiri, repovestiri, concursuri, dramatizări);
- b)probe practice(șezători literare, serbări, fișe de lectură, harta povestirii, proiecte);
- c)probe scrise (fișe de evaluare)

BIBLIOGRAFIE

1. Petroaia Elena, Pârâială Dumitru, Pârâială Viorica – „Discipline opționale la clasele I-IV”, Colecția Collegium, Editura Polirom, Iași, 2000;
 2. Țugulan Lidia, Florea Maria. *Literatură pentru copii*. E.D.P, București, 1992;
- ❖ POVEȘTI EUROPENE, Editura Roossa, 2012

WEBGRAFIE:

- <http://e-povesti.ro/>
- <https://sitecupovesti.wordpress.com/category/basme-italiene/>
- <https://povesti-ro.weebly.com/>